

Vergaderjaar 2015–2016

33 763

Toekomst van de krijgsmacht

Nr. 86

BRIEF VAN DE MINISTER VAN DEFENSIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 15 oktober 2015

Hierbij ontvangt u de periodieke voortgangsrapportage over de maatregelen uit de beleidsbrief 2011 (Kamerstuk 32 733, nr. 1), de nota «In het belang van Nederland» (Kamerstuk 33 763, nr. 1) en de uitvoering van de taakstelling van € 48 miljoen op de Rijksdienst.

De maatregelen van 2011 zijn grotendeels voltooid of komen specifiek aan de orde in andere rapportages. In de volgende voortgangsrapportage zal ik daarom niet meer over deze maatregelen rapporteren, met uitzondering van de de maatregelen op het gebied van de personeelslogistiek en gezondheidszorg, die nog niet zijn voltooid.

De Minister van Defensie,
J.A. Hennis-Plasschaert

Deel 1: Maatregelen 2011

Spoor 1 Bestuur

De reorganisaties, in verband met de 30%-reductie van de staven, zijn voltooid.

Spoor 2 Ondersteuning

Eerder voltooide maatregelen

- Materieellogistiek
- Opleidingen (zakgeldregeling)
- Ceremonieel
- Postverzorging
- Afzien van aanschaf vaartuig (KMar)
- Kazernelogistiek
- Informatievoorziening – gedeelte oprichting JIVC
- Militaire muziek
- Combineren functies (sportinstructeurs)
- VIP-vervoer
- Operationele kennis
- Aanpassen vullingspercentage
- Control en audit
- Opleidingsveld
- Bladen en media
- Afname politietaken Kmar

Maatregelen met een afzonderlijke rapportage

- Infrastructuur (vastgoedrapportage)
- Reservisten (reservistennota)
- Informatievoorziening (voortgangsrapportage sourcing en rapportage IT)

Personeelslogistiek

De verdere concentratie van uitvoerende P&O-taken in de Divisie Personeel & Organisatie Defensie (DPOD) bij het CDC wordt in twee fasen doorgevoerd. In de eerste fase, die in 2013 is voltooid, zijn de P&O-capaciteiten gebundeld in de DPOD. De tweede fase betreft de doorontwikkeling van de DPOD om de opgelegde reducties te behalen. In overleg met de bonden is besloten om eerst het rapport De Veer (Kamerstuk 33 400 X, nr. 74) te evalueren en de uitkomsten hiervan te betrekken bij de vormgeving van deze fase. Dit betekent dat deze reorganisatie niet zoals gepland eind 2015 wordt voltooid. Vanwege het overleg met de bonden is het in dit stadium niet opportuun om een nieuwe datum te noemen. De taakstelling wordt tot voltooiing van de reorganisatie gerealiseerd met een lagere vullingsgraad van het CDC.

Informatievoorziening

De maatregel bestaat uit meerdere delen: de oprichting van het Joint IV Commando (JIVC), een korting op de werkplekdiensten en sourcing van delen van de IV/ICT-dienstverlening. De oprichting van het JIVC is in november 2013 gerealiseerd. De nieuwe werkpleknormering is in april 2014 vastgesteld en wordt doorgevoerd, waarmee dit deel van de maatregel kan worden afgesloten. Defensie werkt voorts aan de vernieuwing van de informatietechnologie (IT). Hierover is de Kamer geïnformeerd op 2 juni 2015 (Kamerstuk 31 125, nr. 57). Over de plannen

en de voortgang van de IT-vernieuwing wordt de Kamer twee keer per jaar geïnformeerd volgens een vast rapportagemodel (Kamerstuk 31 125, nr. 61 van 28 augustus jl.). Deze maatregel zal daarom niet meer in de voorliggende rapportage worden opgenomen.

Gezondheidszorg

Deze maatregel behelst de concentratie van reguliere zorgcapaciteiten bij de Defensie Gezondheidszorg Organisatie (DGO) van het CDC en de verankering van operationele elementen bij de operationele commando's. Nadat mei 2014 overeenstemming is bereikt tussen Defensie en de centrales voor overheidspersoneel over het voorzieningenniveau van de gezondheidszorg, is het vertraagde reorganisatietraject DGO hervat. Het Defensie Gezondheidszorg Opleidings- en Trainingscentrum (DGOT) – voorheen Instituut Defensie Geneeskundige Opleidingen (IDGO) – en het Coördinatiecentrum Expertise Arbeidsomstandigheden en Gezondheid (CEAG) zijn inmiddels gereorganiseerd.

De reorganisatie van de eerstelijns zorg en de tandheelkundige zorg bevinden zich aan het eind van de besluitvormingsfase. Het Eerstelijns Gezondheidszorg Bedrijf (EGB) en de Defensie Tandheelkundige Dienst (DTG) zullen naar verwachting medio 2016 zijn opgericht. Totdat deze maatregel is voltooid, houden het CZSK, het CLAS en het CLSK de huidige medische organisaties langer in stand.

De reorganisatie van de tweedelijns gezondheidszorg is in juni jl. formeel gestart. De reorganisatie is gericht op het ook in de toekomst zekerstellen van een optimale en doelmatige reguliere tweedelijns gezondheidszorg. De zorgbedrijven het Centraal Militair Hospitaal (CMH), Militair Revalidatie Centrum (MRC) en de Militaire Geestelijke Gezondheidszorg (MGGZ) blijven zelfstandige zorgaanbieders, als onderdeel van DGO. Naar verwachting zal de reorganisatie eind 2016 worden voltooid.

Traditiekamers

De verkleining van de traditiekamers en hun collecties maakt deel uit van het project Nationaal Militair Museum. Hierover heb ik u ook geïnformeerd in mijn brief over de stand van zaken defensiemusea van 12 november 2014 (Kamerstuk 33 864, nr. 5). De beperkte financiële reductie (minder dan € 1 miljoen) is verwerkt in de begroting. Hierover zal in het vervolg niet meer worden gerapporteerd.

Poolen operationele wielvoertuigen

Defensie heeft alle operationele voertuigen van het CLAS, met uitzondering van de gevechtsvoertuigen, ondergebracht in een pool. De maatregel is hiermee voltooid. De werkwijze wordt nog geëvalueerd en daarna mogelijk ook defensiebreed toegepast.

Poolen civiele voertuigen

Eind augustus 2015 hebben de laatste dienstauto's een plek gekregen in de pool met 41 locaties, verdeeld over zeven regio's. Met een geautomatiseerd reserveringssysteem worden de voertuigen zo efficiënt mogelijk ingezet. De maatregel is hiermee voltooid.

Operationele catering

In 2013 is uitvoering van de operationele catering voor grondgebonden operaties al gecentraliseerd bij het CLAS (als single service manager). De

reorganisatie voor de overheveling van financiën en formatie van CDC naar CLAS wordt op 1 januari 2016 voltooid.

Spoor 3 operationele capaciteiten

Eerder voltooide maatregelen

- Luchtverdediging (Stinger)
- Aanpassing capaciteiten CLAS (MRAT, GLVD, OOCL)
- Lucht- en raketverdediging (Patriot)
- Grondgebonden vuursteun
- Reductie constructieingenieurscapaciteit
- Opheffing artillerie ondersteuningsbatterij
- Inlichtingen & veiligheid
- Internationale samenwerking (functies)
- Duits-Nederlands legerkorps

Maatregelen met een afzonderlijke rapportage

- Afstotingen (beleidsartikel 6 van begroting en jaarverslag)

Afstoten operationele wapensystemen

Vier mijnenjagers en drie van de zes pantserhouwitsers staan nog in de verkoop. Het besluit om de resterende zestien tanks niet te verkopen, maar in te brengen als onderdeel van de samenwerking met Duitsland, is verwerkt in de begroting 2016, inclusief de derving van de geplande verkoopopbrengsten. De Kamer wordt met de begroting en het jaarverslag in beleidsartikel 6 geïnformeerd over afstotingen, inclusief materieel dat om andere redenen wordt afgestoten. Dit zal daarom niet meer in deze rapportage worden opgenomen.

Deel 2: Maatregelen 2013

De opbouw van dit deel volgt het overzicht dat is opgenomen in de bijlage van de brief met de gevolgen van de begrotingsafspraken voor de nota «In het belang van Nederland» van 25 oktober 2013 (Kamerstuk 33 763, nr. 7).

Voltooide maatregelen

- Afstoten kazerne Rotterdam (vervallen)
- Afstoten Gulfstream (uitgesteld)
- Reductie vliegtuigen F-16
- Maatregelen investeringen

Maatregelen met een afzonderlijke rapportage

- Afstoten kazerne Texel (voortgangsrapportage vastgoed)
- Afstoten AOCS Nieuw Milligen (voortgangsrapportage vastgoed)
- Internationale samenwerking luchttransport (materieelprojectenoverzicht)

Maatregelen CZSK

Flexibel bemannen

De maatregel flexibel bemannen van eenheden heeft in 2015 geleid tot een reductie van 20 vte'n. In de jaren 2016 tot 2018 wordt de maatregel verder doorgevoerd. De maatregel ligt op schema.

Reductie bemanning JSS

In verband met de beproevingsfase, waarin alle functionaliteiten van het schip moeten worden beproefd, blijft de oorspronkelijke bemanning gehandhaafd tot eind 2015. Het reorganisatietraject voor de gereduceerde basisbemanning wordt in april 2016 voltooid, waarna stapsgewijs op de nieuwe bemanning zal worden overgegaan. Voor het einde van 2015 zal ik u, zoals eerder toegezegd, informeren over de mogelijkheden van het internationale medegebruik van het JSS.

Afstoten kazerne Texel

Hierover wordt u geïnformeerd in de halfjaarlijkse voortgangsrapportage vastgoed (zie Kamerstuk 33 763, nr. 79 van 12 juni 2015). Deze maatregel wordt daarom niet meer in de voorliggende rapportage opgenomen.

Maatregelen CLAS

Omvormen 13 Gemechaniseerde Brigade

Eind 2014 is de eerste compagnie van het 17 Pantserinfanteriebataljon omgevormd. Na evaluatie hiervan zijn begin 2015 de overige twee compagnieën van dit bataljon omgevormd. In de tweede helft van 2015 staat het 42 Pantserinfanteriebataljon de resterende CV-90's af ten behoeve van de logistieke reserve en opleidingen. Gedurende 2016 en 2017 komen aanvullende voertuigen (Bushmaster en Boxer) beschikbaar ten behoeve van het gemotoriseerde optreden.

Maatregelen CLSK

Afstoten AOCS Nieuw Milligen

Hierover wordt u geïnformeerd in de halfjaarlijkse voortgangsrapportage vastgoed (zie Kamerstuk 33 763, nr. 79 van 12 juni 2015). Deze maatregel wordt daarom niet meer in de voorliggende rapportage opgenomen.

Maatregelen KMar

Politieoptreden KMar en militaire politietaken

Sinds 1 januari 2015 is de commandant van het Landelijk Tactisch Commando (LTC) verantwoordelijk voor de aansturing van de districtscommandanten van de Koninklijke Marechaussee. De territoriale indeling van capaciteiten is hiermee niet meer dominant en is er sprake van een (mobiele) landelijke en flexibele benadering die berust op Informatie Gestuurd Optreden (IGO) met een centrale sturing van operaties. De definitieve inrichting van het LTC, wordt in de komende twee jaar ontwikkeld met proefnemingen en in nauw overleg met het uitvoerend personeel. De infrastructuur en de IT-voorzieningen worden aangepast aan de nieuwe structuur (zie Kamerstuk 33 763, nr. 70 van 17 maart 2015).

Bij de reorganisatie wordt gebruik gemaakt van een stapsgewijze aanpak, zodat de uitkomsten van proefnemingen kunnen worden meegenomen in de reorganisatie. Het traject verloopt volgens planning. Vanaf begin 2016 wordt overleg gevoerd met de medezeggenschap en de centrales van overheidspersoneel over een conceptreorganisatieplan dat momenteel wordt opgesteld. De voltooiing van het reorganisatietraject zal naar verwachting tot eind 2016 in beslag nemen, waarna de nieuwe organisatie van het LTC op 1 januari 2017 kan starten.

Deel 3: Taakstelling Rijksdienst

De taakstelling Rijksdienst van € 48 miljoen op de apparaatsuitgaven is vanaf 2016 volgens de onderstaande tabel in de begroting en de formatieve kaders van de ondersteunende defensieonderdelen CDC, DMO en Bestuursstaf verwerkt (Kamerstuk 31 125, nr. 53). Hiermee is de financiële opbrengst zeker gesteld.

(Bedragen x € 1 miljoen)	2016	2017	2018	Structureel
Departementale taakstelling (totaal)	17,0	39,0	48,0	48,0
Kerndepartement	6,6	26,0	31,0	31,0
Operationele commando's	1,1	7,5	7,5	7,5
DMO	3,7	6,1	9,2	9,2
CDC	0,9	7,3	11,2	11,2
BS	0,9	5,1	3,2	3,2
Agentschappen	10,4	13,0	17,0	17,0
DTO	7,2	8,8	8,8	8,8
DVD	3,2	4,2	7,2	7,2
Paresto			1,0	1,0

Maatregelen intern Defensie

Defensie treft onder meer maatregelen op het gebied van het beter benutten van voorraadlocaties, waardoor overtollige gebouwen of locaties kunnen worden afgestoten. De hiermee samenhangende reorganisaties hebben een beperkte vertraging opgelopen en worden nu voorzien in het tweede kwartaal van 2016. Ook voert Defensie maatregelen uit voor een geïntegreerde dienstverlening en minder stafcapaciteit. Voorts kan een aantal sourcing-trajecten bijdragen aan de beoogde besparingen, waaronder het Defensie Bewakings- en Beveiligingssysteem (DBBS). Hierover wordt gerapporteerd in de voortgangsrapportage sourcing. Over de uitbesteding van de cateringdiensten heb ik u op 23 september jl. geïnformeerd (Kamerstuk 34 300 X, nr. 5). De beoogde besparing zal naar verwachting tijdig worden bereikt via meer samenwerking met de markt en doelmatigheidsmaatregelen in de bedrijfsvoering van Paresto.

Rijksbrede samenwerking

Het Rijksvastgoedbedrijf is per 1 juli 2014 opgericht. Voorts is Defensie betrokken bij rijksbreed categoriemanagement. Zo richt de categoriemanager bedrijfskleding Rijk (geleverd door Defensie) een gecontroleerde retourstroom van kleding en textiel in, waardoor de kans kleiner wordt dat herkenbare rijkskleding ongecontroleerd op de markt komt en bruikbare kleding kan worden hergebruikt. Deze en andere maatregelen op het gebied van categoriemanagement verlopen volgens planning. Alleen de samenwerking met de Nationale Politie (NP) op het gebied van kleding en uitrusting is op verzoek van de NP vooralsnog bevroren.

Rijksbrede trajecten

In het kader van digitaal werken, een verbeterde interne samenwerking en meer doelmatigheid is onder meer een korting doorgevoerd op dienstreizen. Dit deel van de maatregelen is daarmee voltooid. De maatregel om op het gebied van inkoop efficiënter te werken, waardoor minder inhuur mogelijk wordt, verloopt volgens schema.